RAPPORT TER TERECHTZITTING
in zaak C-178/87 *

Inhoud

I — Het bedrijf van verzoekster I-1581

II — De feiten en het procesverloop I-1582

A — De feiten I-1582

B — Schriftelijke behandeling en conclusies van partijen I-1582

III — Middelen en argumenten van partijen I-1584

De ontvankelijkheid I-1584

Ten gronde I-1584

A — De berekening van de normale waarde I-1584

B — De vergelijking I-1596

C — De berekening van de dumpingmarge I-1599

IV — Antwoord van de Raad op een vraag van het Hof I-1602

I — Het bedrijf van verzoekster

Verzoekster, Minolta Camera Co. Ltd (hierna: „Minolta"), is een Japanse vennootschap die camera's en kantoorapparatuur vervaardigt, waaronder fotokopieerapparaten voor gewoon papier (plain paper copiers, hierna: „PPC's").

In Japan worden haar PPC's uitsluitend door Minolta Business Equipment Trading Ltd (hierna: „MJS"), verkocht, een 100% dochteronderneming van Minolta. MJS

* Procestaal: Engels.

heeft in heel Japan filialen en verkoopt zowel aan dealers als aan eindverbruikers.

In de Gemeenschap verkoopt Minolta uitsluitend aan Minolta Camera Handelsgesellschaft mbH (hierna: „Minolta Duitsland"), haar distributeur in Duitsland, die grotendeels dezelfde functies vervult als MJS in Japan. Minolta Duitsland verkoopt namelijk eveneens zowel aan onafhankelijke klanten als aan de nationale distributeurs in de overige Lid-Staten. De distributeurs in het Verenigd Koninkrijk, Frankrijk en België zijn 100% dochterondernemingen van Minolta.

II — De feiten en het procesverloop

A — *De feiten*

In juli 1985 diende het Committee of European Copier Manufacturers (CECOM) bij de Commissie een klacht in over dumpingpraktijken bij de invoer van bepaalde uit Japan ingevoerde PPC's, waardoor de bedrijfstak van de Gemeenschap werd geschaad.

De door de Commissie ingeleide anti-dumpingprocedure op basis van verordening (EEG) nr. 2176/84 van 23 juli 1984 betreffende beschermende maatregelen tegen invoer met dumping of subsidiëring uit landen die geen lid zijn van de Europese Economische Gemeenschap (PB 1984, L 201, blz. 1) leidde tot vaststelling van verordening (EEG) nr. 2640/86 van de Commissie van 21 augustus 1986 (PB 1986, L 239, blz. 5), waarbij een voorlopig anti-dumpingrecht van 15,8% werd gelegd op de door Minolta uitgevoerde PPC's.

Na de vaststelling van voormelde verordening, waarin de Commissie Minolta's dumpingmarge op 29,3% raamde, diende Minolta op 10 oktober 1986 een uitvoerige en omstandig gemotiveerde memorie in, waarin zij de inhoud van haar memorie van 10 juli 1986 bevestigde en de onwettigheid van de door de Commissie gehanteerde methode ter berekening van de dumpingmarge aan de kaak stelde. Deze memorie is onbeantwoord gebleven.

Op 10 november 1986 deelde de Commissie mee, hoe zij uiteindelijk Minolta's dumpingmarge wenste te berekenen. Zij verhoogde deze marge van 29,3% tot 35%. In haar memorie van 21 november 1986, door de Commissie niet beantwoord, stelde Minolta, dat de methode die de Commissie voor de bepaling van het in de normale waarde van de Minolta-PPC's opgenomen redelijk bedrag voor winst had toegepast, onwettig was.

Op 23 februari 1987 stelde de Raad op voorstel van de Commissie bij verordening (EEG) nr. 535/87 een definitief anti-dumpingrecht van 20% vast op de uitvoer van Minolta-PPC's (hierna: „de bestreden verordening"). Volgens de verordening bedroeg de dumpingmarge in Minolta's geval 35%.

B — *Schriftelijke behandeling en conclusies van partijen*

Het verzoekschrift van Minolta is op 10 juni 1987 ter griffie van het Hof ingeschreven.

Bij beschikkingen van 3 februari 1988 heeft het Hof de Commissie en CECOM toegelaten tot interventie aan de zijde van verweerder.

De schriftelijke behandeling heeft een normaal verloop gehad. Het Hof heeft, op rapport van de rechter-rapporteur en de advocaat-generaal gehoord, besloten de zaak krachtens artikel 95, lid 1, van het Reglement voor de procesvoering naar de Vijfde kamer te verwijzen en zonder instructie tot de mondelinge behandeling over te gaan. Het Hof heeft de Raad verzocht schriftelijk een vraag te beantwoorden; aan dat verzoek is binnen de gestelde termijn gevolg gegeven.

Verzoekster concludeert dat het den Hove behage:

— verordening nr. 535/87 van de Raad, voor zover zij verzoekster betreft, nietig te verklaren op elk van de onderstaande gronden;

  — schending van artikel 2, leden 2, 3, 9, 10 en 13, van verordening nr. 2176/84 van de Raad;

  — schending van artikel VI, leden 1 en 2, van de GATT en van de artikelen 1 en 2 van de anti-dumpingcode van 1979;

  — schending van het evenredigheids-, het vertrouwens-, het gelijkheids- en het „audi alteram partem"-beginsel;

  — misbruik van bevoegdheid;

  — gebrek aan motivering;

— voorts, althans subsidiair, voornoemde verordening nietig te verklaren voor zover zij een definitief anti-dumpingrecht van 20% instelt op PPC's van oorsprong uit Japan, die door verzoekster zijn vervaardigd en uitgevoerd;

— voorts, althans meer subsidiair, voornoemde verordening nietig te verklaren voor zover zij bepaalt, dat de bedragen die tot zekerheid zijn gesteld voor het voorlopige anti-dumpingrecht op door verzoekster vervaardigde en naar de Gemeenschap uitgevoerde PPC's definitief moeten worden geïnd;

— in ieder geval de Raad te verwijzen in de kosten van het geding;

— iedere andere wettig of billijk te achten maatregel te gelasten.

De *Raad* concludeert dat het den Hove behage:

— het beroep te verwerpen;

— verzoekster te verwijzen in de kosten van het geding.

CECOM, interveniënte, concludeert dat het den Hove behage:

— het beroep te verwerpen;

— Minolta te verwijzen in de kosten van het geding, daaronder begrepen de door CECOM als interveniënte gemaakte kosten.

III — Middelen en argumenten van partijen

De ontvankelijkheid

Minolta betoogt, dat volgens vaste rechtspraak van het Hof het beroep ontvankelijk is op grond van artikel 173, tweede alinea, EEG-Verdrag.

De *Raad* heeft geen opmerkingen bij de ontvankelijkheid van het beroep, behalve dat zijns inziens Minolta's vordering, dat in het dictum van het arrest de bestreden verordening op specifieke rechtspunten wordt nietig verklaard, niet-ontvankelijk is.

Ten gronde

A — *De berekening van de normale waarde*

Minolta heeft bezwaar tegen de berekening van de normale waarde, voor zover de Raad daarin heeft opgenomen: a) de verkoop-, algemene en administratieve kosten („VAA-kosten") van haar verkoopmaatschappijen; b) een winstmarge van 14,6%; en c) de waarde van bepaalde door de Japanse verkoopmaatschappijen aan hun klanten verleende kortingen.

Met betrekking tot *de opneming van de VAA-kosten* van haar Japanse verkoopmaatschappijen betoogt Minolta, dat daardoor de aangenomen normale waarde in een later stadium dan het stadium „af-fabriek" is vastgesteld, terwijl de uitvoerprijs op basis van artikel 2, lid 8, van verordening nr. 2176/84 is bepaald, uitgaande van de verkoopprijzen van haar rechtstreekse en indirecte dochterondernemingen in de Gemeenschap; van die prijzen heeft de Raad alle door die dochterondernemingen in verband met de betrokken verkopen gemaakte kosten afgetrokken. Dat betekent, dat de uitvoerprijs in het stadium „af-fabriek" is vastgesteld en de normale waarde nagenoeg in het stadium van de detailverkoop.

Het argument van de instellingen, dat het noodzakelijk was een redelijk bedrag voor VAA-kosten en voor winst bij te tellen bij de produktiekosten ten einde de normale waarde te kunnen bepalen alsof er op de binnenlandse markt verkopen hadden plaatsgevonden, strookt niet met het doel van de vaststelling van de normale waarde. De normale waarde moet worden berekend door bij de produktiekosten de kosten en de winst bij te tellen, die nodig zijn om de waarde van de goederen in het stadium „af-fabriek" (of in ieder ander relevant handelsstadium) te bepalen en een „deugdelijke vergelijking" met de uitvoerprijs mogelijk te maken.

Bij de samenstelling van de normale waarde overeenkomstig artikel 2, lid 3, sub b, ii,

moet worden uitgegaan van een redelijk bedrag voor VAA-kosten. Dit bedrag moet evenwel zo worden berekend, dat de aangenomen normale waarde overeenstemt met het stadium „af-fabriek".

De methode van de instellingen leidt tot een dumpingmarge die volledig los staat van de werkelijkheid. Want na correctie voor de vervoerkosten is de gemiddelde prijs in de Gemeenschap van de zes door de Commissie gekozen modellen 30,45% hoger dan de gemiddelde prijs van die modellen in Japan, of zelfs 33,45% indien alle modellen in aanmerking worden genomen (dit blijkt uit de tabellen I en II van de vertrouwelijke lijst van de aan het Hof overgelegde tabellen, en waarvan de kosten- en prijsgegevens door de Commissie zijn geverifieerd). Zelfs indien de gemiddelde prijs in de Gemeenschap wordt vergeleken met de gemiddelde prijs die Minolta in Japan moet rekenen, wil zij al haar kosten (produktiekosten en VAA-kosten) kunnen dekken en een winst van 14,6% behalen, dan nog zijn de prijzen in de Gemeenschap veel hoger dan in Japan, zoals blijkt uit tabel III. Deze tabel toont aan, dat de gemiddelde prijs van de zes door de Commissie gekozen modellen in de Gemeenschap 11,74% hoger ligt dan in Japan, zelfs indien de Japanse prijzen worden opgetrokken om een eventueel verlies weg te nemen en een winst van 14,6% te verkrijgen. Dat is nog het geval, wanneer een bijkomende correctie voor de vervoerkosten naar de Gemeenschap wordt toegepast: dan liggen de prijzen in de Gemeenschap 4,08% hoger.

Aangezien de vergelijking tussen de normale waarde en de uitvoerprijs ongeldig is, zijn artikel VI van de GATT en de artikelen 1 en 2 van de anti-dumping-code van 1979 geschonden, hetgeen een grond voor nietigverklaring van de bestreden verordening oplevert. Immers, met betrekking tot door Lid-Staten, de Raad of de Commissie ingestelde beroepen verlangt artikel 173 EEG-Verdrag niet, dat de geschonden rechtsregel betreffende de toepassing van het Verdrag rechtstreekse werking heeft. Daar de tweede alinea van dat artikel dezelfde rechten verleent aan natuurlijke en rechtspersonen, geldt dat vereiste voor Minolta evenmin.

Zelfs indien de voorwaarden voor rechtstreekse werking wel relevant zouden zijn, dan is, wat artikel VI van de GATT en de artikelen 1 en 2 van de anti-dumpingcode betreft, aan die voorwaarden voldaan: voor de uitvoering van de GATT en van de anti-dumpingcode van 1979 zijn geen bijkomende maatregelen van de Gemeenschap of van de nationale instanties nodig, en de betrokken bepalingen zijn duidelijk en precies.

Mocht het Hof van oordeel zijn, dat de GATT en de anti-dumpingcode van 1979 de geldigheid van de bestreden verordening niet kunnen aantasten, moet verordening nr. 2176/84 overeenkomstig de GATT en de anti-dumpingcode worden uitgelegd.

In dit verband wijst Minolta in het bijzonder op het in de anti-dumpingcode van 1979 gestelde vereiste van een deugdelijke vergelijking, dat inhoudt dat de prijzen in hetzelfde handelsstadium worden vergeleken, dat prijzen worden vergeleken die op zo dicht mogelijk bij elkaar liggende data zijn overeengekomen, en dat passende correcties worden verleend voor alle verschillen die van invloed zijn op de vergelijkbaarheid van

de prijzen. Wat het handelsstadium aangaat, wordt in de anti-dumpingcode het stadium „af-fabriek" naar voren geschoven; dit is volgens Minolta het stadium waarin de fabrikant het produkt ter beschikking stelt voor afhaling in de fabriek. Volgens de internationale regels voor de uitlegging van handelstermen (Incoterms) betekent „af-fabriek", dat de verkoper enkel verantwoordelijk is voor de terbeschikkingstelling van de goederen in zijn bedrijf, en niet voor de inlading van de goederen in het door de koper ter beschikking gestelde voertuig; de koper draagt de kosten en het risico van het vervoer van de goederen van de fabriek naar de door hem gekozen bestemming. Het is dus duidelijk, dat de term „af-fabriek" de kosten aangeeft die in de door de koper aan de verkoper betaalde prijs zijn opgenomen. De uitdrukkingen „zelfde handelsstadium" en „stadium af-fabriek" refereren aan de prijs. Bij de beslissing of de door hem samengestelde prijzen op hetzelfde handelsstadium betrekking hadden, heeft de Raad dus een verkeerd criterium toegepast, toen hij rekening hield met de kopers die die prijzen betaalden.

Door het in de GATT, de anti-dumpingcode van 1979 en verordening nr. 2176/84 neergelegde fundamentele vereiste van een deugdelijke vergelijking niet na te leven, heeft de Raad misbruik gemaakt van de hem bij voormelde verordening verleende bevoegdheid: hij heeft een dumpingmarge van 35% vastgesteld, ofschoon vaststond dat Minolta's prijzen in de Gemeenschap aanzienlijk hoger waren dan in Japan. Hij heeft het gewettigd vertrouwen geschonden van de handelaars die met en binnen de Gemeenschap handel drijven en erop rekenen, dat op internationaal vlak overeengekomen regels door de communautaire autoriteiten getrouw en in overeenstemming met de GATT en de anti-dumpingcode van 1979 worden toegepast. Bovendien heeft de Raad, door een dumpingmarge van 35% vast te stellen en een anti-dumpingrecht van 20%, terwijl er bij een juiste vergelijking niet van enige dumping blijkt, Minolta een last opgelegd die onevenredig is met het door verordening nr. 2176/84 nagestreefde doel; de Raad heeft derhalve het evenredigheidsbeginsel geschonden. Ook heeft de Raad het gelijkheidsbeginsel geschonden, door de dumpingpraktijk van een andere fabrikant, die zich in dezelfde situatie als Minolta bevond doch die aan onafhankelijke klanten verkocht, verwaarloosbaar te achten.

Door aldus te handelen, heeft de Raad artikel 2, leden 3, sub b, ii, en 9, van verordening nr. 2176/84 geschonden, die een deugdelijke vergelijking tussen de normale waarde en de uitvoerprijs voorschrijven die bovendien in hetzelfde handelsstadium moet plaatsvinden.

Met betrekking tot *het door de Raad in de normale waarde opgenomen bedrag voor winst* stelt Minolta, dat dit bedrag veel te hoog is, omdat de Raad geen rekening heeft gehouden met:

a) de gemiddelde winst op alle relevante, op de Japanse markt verkochte PPC's;

b) de omzet van de niet-rendabele modellen op de binnenlandse markt;

c) de winst in het stadium „af-fabriek".

a) Indien de Raad tot de vaststelling kwam, dat op de verkoop van PPC's in de regel winst werd behaald, mocht hij de apparaten die gedurende een bepaalde periode met verlies werden verkocht niet uitsluiten en mocht hij de winst op de overige verkopen niet als de normale winst beschouwen en op alle modellen van Minolta toepassen. Als hij daarentegen meende, dat op de verkoop van PPC's in de regel geen winst werd behaald, behoorde hij de winst te bepalen op een redelijke grondslag, met gebruikmaking van de beschikbare gegevens.

In beide gevallen moet de winst redelijk zijn en moet rekening worden gehouden met:

i) de werkelijke winst op de verkoop van PPC's op de binnenlandse markt;

ii) de schommelingen in de rentabiliteit van de verkoop van PPC's in de loop van de tijd;

iii) de noodzaak, dat een assortiment PPC's moet worden geproduceerd ten einde aan de behoeften van de consument tegemoet te komen.

i) Indien bepaalde PPC's met verlies en andere met aanzienlijke winst zijn verkocht, dan geeft alleen een winst die aan de hand van zowel winstgevende als verlieslatende verkopen is berekend een juist beeld van de werkelijke winst op de verkoop van PPC's in Japan. Dienaangaande geeft Minolta twee voorbeelden ten einde aan te tonen, dat het buiten beschouwing laten van de verkopen met verlies door de Raad onjuist is.

Eerste voorbeeld

Winst/verlies

Model	Totale verkoop pervennootschap	Venn. A	Venn. B	Venn. C
Een	100	2 %	2 %	30 %
Twee	100	2 %	2 %	5 %
Drie	100	2 %	+10 %	+60 %
Door de Raad bijgetelde winst		35 %	10 %	60 %
Gewogen gemiddelde winst per vennootschap		N/A	2 %	8,3
Gewogen gemiddelde winst van alle vennootschappen		2,8 %		

Deze tabel toont aan, dat de winst die de Raad op grond van de gewraakte methode zou bijtellen, onredelijk is.

Tweede voorbeeld: gesteld dat A en B op de Japanse markt op hun assortiment van 10 modellen ieder een winst van 10% maken. De winst op de modellen van A schommelt tussen 5 tot 15%, afhankelijk van het model, en B's winst tussen min 10 en plus 30%. Volgens Minolta behalen deze twee vennootschappen dezelfde winsten en is de als normaal te beschouwen winst eveneens identiek. De Raad zou echter tot de conclusie komen, dat de normale winst van B hoger was dan van A, omdat hij geen rekening zou houden met de verlieslatende verkopen van B's modellen tijdens de onderzochte periode.

ii) Wegens de schommelingen in de rentabiliteit van de diverse modellen in de loop van de tijd moet volgens Minolta bij de bepaling van de winst over een bepaalde periode (de referentieperiode) rekening worden gehouden met de gemiddelde winst op alle modellen van verschillende ouderdom die tijdens die periode zijn verkocht. De aldus verkregen winst kan dan worden toegepast op alle door Minolta tijdens dezelfde periode verkochte modellen. De Raad daarentegen heeft rekening gehouden met een subgroep modellen die tijdens de referentieperiode zijn verkocht, en de daaruit resulterende winst toegepast op het hele assortiment Minolta-modellen, zonder op hun ouderdom en rentabiliteit te letten.

iii) Aangezien, ten slotte, de Japanse producenten verplicht zijn een volledig assortiment fotokopieerapparaten te produceren, is de normale winst de winst die over het gehele assortiment modellen wordt behaald, en niet alleen die op de modellen die gedurende een bepaalde periode in totaal met winst worden verkocht.

b) De door de Raad bepaalde winst is voorts onredelijk, omdat geen rekening is gehouden met de omzet van niet-rendabele modellen op de binnenlandse markt. Indien de Raad enkel met de winst op de verkoop van rendabele modellen rekening diende te houden, zou de winst op die modellen moeten worden uitgedrukt in een percentage van de verkopen van zowel rendabele als niet-rendabele modellen. Bij de berekening van de dumpingmarge in de onderhavige zaak heeft de Raad, nadat hij het bedrag van de dumping onjuist, want uitsluitend op basis van de prijzen van de gedumpte verkopen had berekend, dit bedrag uitgedrukt in een percentage van de cif-waarde van alle verkopen, die met en die zonder dumping. Minolta geeft het volgende voorbeeld:

Model	Winst/Verlies	Omzetcijfer
A	10 %	100
B	10 %	100
C	— 10 %	100
		300

i) Het is duidelijk, dat de gemiddelde winst hier 3,3% bedraagt,

namelijk $\frac{10 + 10 - 10}{300} = 3{,}3\ \%$.

Dit is de normale winst; een redelijke winstmarge kan niet hoger liggen dan dit percentage.

ii) De methode van de Raad zou een winst van 10% opleveren, omdat daarin de verkopen van model C worden genegeerd,

dus $\frac{20}{200} = 10\ \%$.

iii) Indien de Raad (ten onrechte) geen rekening houdt met het verlies op het model C en enkel de winst van 20% op de modellen A en B in aanmerking zou nemen, dan zou hij die winst moeten uitdrukken in een percentage van de totale omzet,

dus $\frac{20}{300} = 6{,}7\%$.

c) Ten slotte heeft de Raad de winst niet in het stadium „af-fabriek" berekend. Volgens de cijfers van Rank Xerox komt een winst van 16% voor een tot een groep behorende leverancier op een bepaalde markt overeen met een winst van 5% voor een producent die alleen staat op die markt. Als een redelijke berekening van de door tot een groep behorende leveranciers van PPC's op de Japanse markt normaal behaalde winst uitkomt op 14,6%, dan had de Raad dus een winst van iets minder dan 5% als de normale winst in het stadium „af-fabriek" moeten beschouwen. Tijdens de informatiebijeenkomst van 30 juni 1986 noemde de Commissie zelf een percentage van 5%, wat overeenkomt met de winst die volgens de Raad realistisch is voor Minolta's verkopen in de Gemeenschap. Dit is iets hoger dan de winst van 4% die de Raad als de door de klaagsters op lucratievere markt van de Gemeenschap behaalde winst beschouwde. Voorts had de Raad deze winstmarge niet bij de som van de produktiekosten van Minolta en alle VAA-kosten van zowel de produktie-onderneming als van haar Japanse dochterondernemingen mogen optellen, welke som groter is dan de waarde „af-fabriek".

Wat de *inruilkortingen* betreft, stelt Minolta, dat de Raad de in de aangenomen normale waarde opgenomen VAA-kosten heeft verhoogd met een bedrag dat de waarde van bepaalde door de Japanse verkoopmaatschappijen van Minolta aan hun klanten verleende kortingen vertegenwoordigt. De Raad beschikt niet over bewijzen die deze verhoging rechtvaardigen. Derhalve overtreffen de VAA-kosten die zijn opgenomen in de aangenomen normale waarde — de grondslag voor de voor Minolta vastgestelde normale waarde — de „redelijke marge" bedoeld in artikel 2, lid 3, sub b, ii, van verordening nr. 2176/84. De betrokken kortingen waren immers vergelijkbaar met andere door de Japanse verkoopmaatschappijen van Minolta verleende kortingen en noch MJS, noch enige andere onderneming van de Minolta-groep heeft ooit inruilmodellen overgenomen. Ten slotte waren de betrokken kortingen kosten die rechtstreeks in verband met de betrokken verkopen stonden, zodat zij bij de samenstelling van de normale waarde buiten beschouwing behoorden te blijven.

Dienaangaande stelt Minolta, dat de Commissie in februari 1986 de door Minolta verstrekte gegevens over de produktiekosten, de VAA-kosten, de prijzen en alle kortingen betreffende de referentieperiode in Japan heeft geverifieerd. Pas nadat zij bij andere exporteurs verificaties had verricht, besloot de Commissie de in de aangenomen normale waarde opgenomen VAA-kosten te verhogen met het bedrag van de door MJS verleende kortingen (codenummers 32 en 34 van Minolta's geautomatiseerd boekhoudsysteem), die zij vergelijkbaar vond met de inruilkortingen die zij bij andere exporteurs had geconstateerd.

De Commissie beschikte niet over kopieën van de documenten die haar ambtenaren tijdens vorenbedoelde verificatie hebben gezien en waaruit zou blijken, dat de dealers Minolta geld hadden gevraagd om de inruil van apparaten te financieren. Evenmin kon de Commissie aangeven om welke documenten het precies ging; zij kon ook geen voorbeelden geven van inruiltransacties of kortingen die haar ambtenaren zouden hebben geconstateerd. Bovendien blijkt uit de door Minolta's advocaten tijdens de verifi-

catievergadering gemaakte notities, dat de korting van codenummer 32 een gewone korting was en dat de ambtenaar van de Commissie niet heeft kenbaar gemaakt, dat hij aan de aard van de door Minolta verleende kortingen twijfelde. Anderzijds heeft de Commissie geweigerd, Minolta een kopie van de notulen van de verificatievergadering over te leggen; volgens Minolta zouden overigens geen notulen zijn opgesteld. Ten slotte heeft MJS onafhankelijke accountants om een onderzoek van haar boekhouding over een periode van verscheidene jaren verzocht, en uit de desbetreffende verklaring blijkt, dat MJS nooit enig ingeruild apparaat heeft ontvangen (bijlage IV bij het verzoekschrift).

Voorts heeft de Commissie geen rekening gehouden met het bewijsmateriaal en de gedetailleerde opmerkingen die Minolta haar op 10 oktober 1986 had overgelegd, waaruit blijkt dat Minolta zich in het geheel niet met inruil bezig hield en waarin de werkelijke aard en de toepassing van de betrokken kortingen werden toegelicht.

Alle kortingen van de codenummers 32 en 34 zijn gewone kortingen. Uit de ter voormelde verificatievergadering gemaakte notities en uit de uitleg die Minolta de Commissie op 10 oktober 1986 heeft gegeven blijkt, dat de kortingen van codenummer 32 nooit enig verband met inruiltransacties hebben gehad. Indien het Hof en de Raad zulks wensen, is Minolta bereid deze gegevens — op vertrouwelijke basis — over te leggen. De kortingen van codenummer 34 hadden ten doel, de dealers te helpen bij transacties met klanten waarbij inruil plaatsvond, doch in werkelijkheid werden deze kortingen vanaf 1983 verleend, ongeacht of daadwerkelijk een apparaat werd ingeruild.

Ten einde aan te tonen, dat de kortingen van codenummers 32 en 34 verschillen van de inruilkortingen bedoeld in paragraaf 13 van de bestreden verordening, voert Minolta voorts aan, dat de klanten van MJS die deze kortingen krijgen, in de regel lid zijn van de „Minolta Society", een club die zijn leden een aantal voordelen biedt en waarvan de belangrijke dealers van MJS lid kunnen worden, en dat de kortingen automatisch en tegen een standaardbedrag aan alle leden van die club worden verleend. Indien deze kortingen aan inruil waren gekoppeld, zou het bedrag ervan hebben gevarieerd per transactie, hetgeen niet het geval is.

De kortingen hebben uitsluitend ten doel, MJS in staat te stellen de verkopen aan haar dealers te vergroten, door hen te helpen bij de verkoop in gevallen waarin zij een potentiële klant dreigen te verliezen. Het gestelde voordeel dat Minolta daarbij volgens de Raad heeft, zou zij in ieder geval hebben gehad, of zij nu een inruilsysteem dan wel een kortingsysteem hanteerde. Er bestaat geen oorzakelijk verband tussen de door Minolta verleende kortingen en de gestelde voordelen van het ontbreken van een tweedehandsmarkt voor PPC's in Japan.

De Raad had de VAA-kosten niet mogen verhogen met een post uitgaven ter zake van deze kortingen, daar deze uitgaven in de opvatting van de Raad zelf rechtstreeks in verband met de betrokken verkopen stonden in de zin van artikel 2, lid 10, sub c, van verordening nr. 2176/84.

Met betrekking tot de opneming van de VAA-kosten betoogt de Raad om te beginnen, dat hij de normale waarde overeenkomstig artikel 2, lid 3, sub b, ii, van ver-

ordening nr. 2176/84 heeft samengesteld (paragrafen 8 en volgende van de bestreden verordening), omdat Minolta in Japan al haar PPC's met verlies verkocht. In die normale waarde heeft hij de VAA-kosten betreffende de activiteiten van Minolta's verkoopmaatschappijen in Japan opgenomen, omdat deze maatschappijen de taken van een verkoopafdeling van Minolta verrichtten. Deze maatschappijen stonden immers onder gemeenschappelijke controle en konden dus niet los van Minolta worden beschouwd. Bijgevolg vallen alle kosten die de Minolta-groep normaliter bij de verkoop op de binnenlandse markt draagt, onder het begrip „redelijk bedrag voor uitgaven in verband met verkoop en administratie en andere algemene uitgaven" van artikel 2, lid 3, sub b, ii. Zij moeten dus in de aangenomen normale waarde worden opgenomen. Daar alle VAA-kosten van de exportafdeling in de uitvoerprijs zijn opgenomen, zou het niet juist zijn geweest, bij de samenstelling van de normale waarde slechts een gedeelte van de op de verkopen op de binnenlandse markt betrekking hebbende VAA-kosten in aanmerking te nemen.

Op Minolta's argument, dat de normale waarde door het opnemen van die kosten in een ander stadium dan het stadium „af-fabriek" is samengesteld, antwoordt de Raad, dat Minolta bepaalde aspecten van de bepaling van de normale waarde en van de vergelijking ervan met de uitvoerprijs door elkaar haalt. Het handelsstadium wordt bepaald door de categorie klanten waaraan een onderneming verkoopt, niet door de aard van de kostenelementen die in de normale waarde zijn opgenomen. In het bijzonder is de definitie die Minolta van het begrip handelsstadium geeft, onjuist en zijn de Incoterms waarnaar zij verwijst irrelevant voor de bepaling van het handelsstadium in een anti-dumpingprocedure. Het handelsstadium wordt bepaald door na te gaan, met welke categorie kopers de berekende prijs overeenkomt. Het stadium „af-fabriek" betreft de verkoop aan de eerste onafhankelijke koper in de distributieketen. Ten slotte is niet aangetoond dat, indien Minolta zelf aan onafhankelijke kopers had verkocht, de omstandigheden zo verschillend waren geweest dat de door Minolta berekende prijzen zouden hebben verschild van de prijzen die de verkoopmaatschappijen aan dezelfde klant in rekening brachten. Aangezien de aangenomen normale waarde in de plaats van de verkoopprijs wordt vastgesteld, zal zij in de regel in hetzelfde handelsstadium worden bepaald als de normale waarde die zij moet vervangen.

Voorts is Minolta's argument betreffende de „deugdelijke vergelijking" als bedoeld in artikel 2, lid 9, van verordening nr. 2176/84 niet relevant voor de bepaling van het „redelijk bedrag" aan VAA-kosten bij de samenstelling van de normale waarde; dit argument behoort te worden onderzocht in de fase van de vergelijking tussen de normale waarde en de uitvoerprijs.

Er is geen sprake van tegenstrijdigheid tussen de bestreden verordening enerzijds en de bepalingen van de GATT en de anti-dumpingcode van 1979 anderzijds. Verordening nr. 2176/84 schrijft vrij nauwkeurig voor, hoe een „deugdelijke vergelijking" wordt bereikt, namelijk via de in het bijzonder in artikel 2, leden 9 en 10, voorziene correcties. Bovendien heeft de anti-dumpingcode de verdragsluitende partijen een ruime discretionaire marge gelaten ten aan-

zien van de wijze waarop de bepalingen ervan in nationaal recht worden omgezet, en de anti-dumpingcode zelf geeft niet aan, wat onder een „deugdelijke vergelijking" moet worden verstaan.

Minolta kan zich niet rechtstreeks beroepen op de bepalingen van de GATT en de anti-dumpingcode, zelfs al was de bestreden verordening in strijd met die internationale overeenkomsten. Het is vaste rechtspraak van het Hof, dat de regels van de GATT, en met name artikel VI daarvan, geen rechtstreekse werking hebben en particulieren geen rechten verlenen (arresten van 12 december 1972, gevoegde zaken 21/72 tot en met 24/72, International Fruit Company, Jurispr. 1972, blz. 1219; 24 oktober 1973, zaak 9/73, Schlüter, Jurispr. 1973, blz. 1135; 16 maart 1983, SIOT, zaak 266/81, Jurispr. 1983, blz. 731; SPI en SAMI, gevoegde zaken 267/81 tot en met 269/81, Jurispr. 1983, blz. 801, en gevoegde zaken 290/81 en 291/81, Singer en Geigy, Jurispr. 1983, blz. 847). Hetzelfde geldt voor de anti-dumpingcode.

In het arrest van 7 mei 1987 (zaak 240/84, Toyo, Jurispr. 1987, blz. 1809) baseerde verzoekster haar beroep in grote mate op een tegenstrijdigheid tussen de bestreden verordening en de regels van de GATT; het Hof beperkte zich evenwel tot de uitlegging van de vóór verordening nr. 2176/84 geldende basisverordening en gaf daarmee duidelijk aan, dat niet aan artikel VI van de GATT of aan de anti-dumpingcode moest worden getoetst.

Met betrekking tot het gestelde onredelijke karakter van de in de aangenomen normale waarde opgenomen winstmarge betoogt de Raad om te beginnen, dat de instellingen bij de samenstelling van de normale waarde van de Minolta-modellen zijn uitgegaan van de gemiddelde winst — dat wil zeggen het bedrag dat de produktiekosten, daaronder begrepen een redelijk bedrag voor VAA-kosten, overtreft — die alle andere in Japan verkopende exporteurs op hun modellen behaalden. Bij de bepaling van de redelijke winst is rekening gehouden met verkopen via deficitaire kanalen — in zoverre het betrokken model over het geheel genomen met winst werd verkocht — en dus met talrijke geïsoleerde verkopen met verlies in de loop van de referentieperiode. Paragraaf 10 van de bestreden verordening beschrijft, hoe de winstmarge van 14,6% is berekend.

Uit artikel 2, lid 4, van verordening nr. 2176/84 volgt dat, anders dan Minolta stelt, de verkopen met verlies mogen worden genegeerd en dat het niet noodzakelijk is, de normale waarde te baseren op een gemiddelde van de verkopen tegen prijzen boven en onder de produktiekosten. Want ofschoon artikel 2, lid 4, alleen van toepassing is wanneer geen winst wordt gemaakt, zijn alle in die bepaling beschreven methoden om de normale waarde te berekenen gebaseerd op verkopen, waarden of prijzen die winst omvatten of kunnen omvatten.

Wanneer voor de methode van samenstelling van de normale waarde is gekozen, mag de te gebruiken winstmarge gebaseerd zijn op de winsten van andere ondernemingen van het land en de sector in kwestie. In dat geval blijkt volgens de Raad uit de bewoordingen van artikel 2, lid 3, sub b, ii, en uit vergelijking met de in artikel 2, lid 4, bedoelde situatie duidelijk, dat rekening moet worden gehouden met de verkopen tegen prijzen boven de produktiekosten, en niet met alle verkopen van de overige ondernemingen.

Het eerste door Minolta gegeven voorbeeld klopt niet, daar alle exporteurs met uitzondering van Minolta de meeste van hun modellen in Japan met winst verkochten. Met betrekking tot het tweede voorbeeld stelt de Raad, dat de conclusie dat de normale winstmarge voor B — een exporteur die een gedeelte van zijn produktie met verlies verkoopt — hoger is omdat zijn verkopen met verlies buiten beschouwing blijven, strookt met artikel 2, lid 4, van verordening nr. 2176/84. Voor de verkopen van B in dit voorbeeld kan de normale waarde worden bepaald „op basis van de overige (dat wil zeggen winstgevende) verkopen op de binnenlandse markt", zoals artikel 2, lid 4, bepaalt.

De parallel die Minolta trekt met de conclusies van de Raad betreffende de schade is eveneens onaanvaardbaar. De methode voor de berekening van de prijsverhoging die noodzakelijk is om de communautaire producenten een redelijke winst te garanderen, staat los van de berekening van een winstmarge in het kader van de samenstelling van de normale waarde. Verkopen met verlies wijzen duidelijk op schade en mogen bij de berekening van de schade dus niet worden genegeerd. Bij de bepaling van de normale waarde daarentegen mogen zij wel buiten beschouwing blijven, zoals bepaald in artikel 2, lid 4, van verordening nr. 2176/84, daar anders rekening zou worden gehouden met verkopen die niet in het kader van normale handelstransacties hebben plaatsgevonden.

Ook de door Minolta gesuggereerde vergelijking met de dumpingmarge is onjuist. De methode voor de berekening van de dumpingmarge en de berekening van de normaliter op winstgevende binnenlandse verkopen behaalde winst ten behoeve van de normale waarde zijn twee totaal verschillende zaken.

De Raad voert verschillende argumenten aan tegen de stelling van Minolta, dat hij wegens de schommelingen in de rentabiliteit van een model in de loop van de tijd rekening had moeten houden met de gemiddelde winst op alle relevante modellen van verschillende ouderdom die gedurende de referentieperiode waren verkocht. Om te beginnen staat artikel 2, lid 4, van verordening nr. 2176/84 toe, verkopen met verlies uit te sluiten wanneer zij over een vrij lange periode hebben plaatsgevonden, en naar het oordeel van de Raad, was dat in de referentieperiode het geval. Voorts zijn geen bewijzen overgelegd voor de algemene stelling, dat de rentabiliteit van een produkt in de loop van zijn levensduur fluctueert. Volgens de Raad verschillen de prijzen van de modellen veelal naar gelang van de koper en hangt de al dan niet winstgevendheid van bepaalde verkopen niet ervan af, in welke fase van de levenscyclus het model zich bevindt. Volgens Minolta zijn er op ieder ogenblik zeer rendabele, minder rendabele en niet-rendabele modellen op de markt; dat rechtvaardigt niet, dat de winst over een langere periode dan de referentieperiode wordt bepaald: zulks zou in strijd zijn met verordening nr. 2176/84.

Minolta's argument, dat de producenten een volledig assortiment PPC's moeten produceren, is niet van invloed op de bepaling van de in de aangenomen normale waarde op te nemen redelijke winstmarge. Minolta ver-

klaart weliswaar waarom zij bepaalde modellen met verlies verkoopt, maar dat is niet relevant voor de toepassing van artikel 2, lid 4, van verordening nr. 2176/84; het is het feit, dat met verlies wordt verkocht, dat rechtvaardigt om die verkopen bij de bepaling van de normale waarde buiten beschouwing te laten.

Op het argument, dat de winst niet in het stadium „af-fabriek" is berekend, antwoordt de Raad dat het aspect handelsstadium in dit verband irrelevant is. In de eerste plaats bestaat het als winst in de zin van artikel 2, lid 3, sub b, ii, op te nemen bedrag uit de winst van de producent op zijn produktie en de winst op de verkoop van produkten door de verkoopafdeling van de producent. In het geval van Minolta omvat dit laatste element de winsten van de als verkoopafdeling van Minolta optredende verkoopmaatschappijen, en dat verandert niets aan het handelsstadium waarin de verkopen hebben plaatsgevonden. Deze verkoopmaatschappijen verkopen immers aan dezelfde categorie klanten als die waaraan een verkoopafdeling van de producent zou verkopen. In de tweede plaats zijn de door Rank Xerox opgegeven cijfers uitgedrukt in een percentage van de catalogusprijs van de onafhankelijke dealers. Om deze cijfers voor de bepaling van de redelijke winstmarge te kunnen gebruiken, hadden zij in een percentage van de inkomsten van de producent moeten zijn uitgedrukt. De winst van 5% op de catalogusprijs is dus gelijk aan een winst van 15,6% van de totale kostprijs van de fabrikant en betekent een winst van 13,5% over zijn inkomsten gerekend.

De winst van klaagsters op hun verkopen in de Gemeenschap (4%) is van geen enkele betekenis voor het bepalen van de bepaling van de winst die normaal op de verkoop van PPC's op de Japanse markt wordt behaald; dat winstcijfer is gedrukt door de invoer met dumping.

Wat de inruilbetalingen betreft, betwist de Raad om te beginnen Minolta's versie van de feiten. Op de verificatievergadering lieten de ambtenaren van de Commissie er geen twijfel over bestaan, dat de kortingen van codenummers 32 en 34 inruiltransacties betroffen, daar de bewijzen, met name de administratieve documenten van Minolta zelf, op dit punt duidelijk waren. Ook uit de door Minolta op 5 februari 1986 opgestelde notulen (bijlage IV B bij het verzoekschrift) blijkt, dat de betrokken betalingen inruilbetalingen zijn.

Met betrekking tot de accountantsverklaring (bijlage IV D bij het verzoekschrift) merkt de Raad in de eerste plaats op, dat de accountants tot de slotsom zijn gekomen dat de betalingen gewone kortingen waren, enkel en alleen omdat MJS niet bevestigde dat daadwerkelijk inruiltransacties hadden plaatsgevonden. Het feit nu, dat MJS niet bevestigt dat dergelijke transacties hebben plaatsgevonden, bewijst niet, dat zij niet hebben plaatsgevonden. In de tweede plaats stelt de Raad, dat het forfaitaire karakter van de kortingen niet betekent dat er geen inruil plaatsvond of dat Minolta geen rekening hield met de inruilwaarde. Ten slotte zegt Minolta zelf, dat de oude apparaten uit de markt worden genomen (Minolta's notities van de vergadering van 6 februari 1986, blz. 14, bijlage IV B bij het verzoekschrift). Ook al werd betaald zonder dat vaststond dat de apparaten uit de markt werden genomen, dit neemt niet weg, dat er

in Japan geen tweedehandsmarkt voor PPC's bestaat, een feit dat door Minolta nooit is betwist.

Voorts stelt de Raad, dat hij de normale waarde overeenkomstig verordening nr. 2176/84 heeft bepaald. De kosten van een systeem van inruilbetalingen behoren tot het in de aangenomen normale waarde op te nemen redelijk bedrag voor „uitgaven in verband met verkoop en administratie en andere algemene uitgaven" als bedoeld in artikel 2, lid 3, sub c, van verordening nr. 2176/84. Aangezien het om algemene kosten gaat, kan er geen correctie voor worden toegepast. Daarbij komt, dat de Minolta voor de inruilbetaling iets terug heeft gekregen (paragraaf 13 van de bestreden verordening).

Minolta heeft er voordeel bij, dat de ingeruilde apparaten van de markt verdwijnen. Minolta en alle andere producenten van PPC's die hun produkten in Japan verkopen, genieten het bijkomende voordeel, dat zij er zeker van kunnen zijn dat ingeruilde apparaten door niemand meer worden gebruikt en dat alle in gebruik zijnde PPC's na een zeker tijdsverloop, namelijk de tijd die de eerste gebruiker een nieuwe PPC gemiddeld wil behouden, regelmatig en volledig worden vervangen. De inruilbetalingen hebben dus in Japan een kunstmatige verkorting van de gebruiksduur van PPC's tot gevolg, waardoor alle producenten meer nieuwe PPC's verkopen.

Aangezien in casu de ingeruilde apparaten nagenoeg alle werden vernietigd, onbruikbaar gemaakt of op andere wijze uit de markt genomen, was de Raad van oordeel, dat de waarde die de exporteur tegenover de inruilbetaling of een extra inruilkorting ontving, niet aan een tweedehandswaarde was gerelateerd, daar de instellingen hadden geconstateerd dat de waarde van de transactie veeleer gelegen was in het voordeel van het uit de markt nemen van de ingeruilde apparaten en het ontbreken van een tweedehandsmarkt.

De Commissie heeft onvoldoende bewijsmateriaal ontvangen (de bewijslast rust duidelijk op de partij die om correctie verzoekt) om te kunnen concluderen, dat de inruilbetaling of -korting geheel of gedeeltelijk een gewone korting was die naast andere vormen van korting werd verleend.

CECOM is van mening, dat inruilkortingen niet van de normale waarde mogen worden afgetrokken, daar zij niet van invloed zijn op de verkoopprijs. In het kader van de correcties voor verschillen in de verkoopsvoorwaarden die de vergelijkbaarheid van de prijzen vertekenen, dient er wel rekening mee te worden gehouden, mits een rechtstreeks verband met de betreffende verkopen is gesteld en bewezen.

De inruilkortingen worden niet verleend „in het kader van normale handelstransacties" in de zin van artikel 2, lid 3, sub a, van verordening nr. 2176/84. Canon, goed voor 30% van de Japanse markt voor fotokopieerapparaten, heeft het probleem van de inruilkortingen enkel voor de correcties van artikel 2, lid 10, sub c, van verordening nr. 2176/84 aan de orde gesteld.

Verder kan het in het belang van Minolta zijn, de grens tussen de bepaling van de normale waarde en de correcties — waarvoor de bewijslast op de aanvrager rust —, te verwateren. In het arrest van 7 mei 1987 (zaak 240/84, Toyo, Jurispr. 1987, blz. 1809, r. o. 13) overwoog het Hof, dat artikel 2, leden 3, 7 en 8, van verordening nr. 2176/84 onafhankelijk van elkaar in verscheidene, onderling verschillende methoden voor de berekening van elk lid van de vergelijking (de normale waarde en de uitvoerprijs) voorziet. Daaruit volgt, dat kortingen die in aanmerking kunnen komen voor correctie overeenkomstig artikel 2, leden 9 en 10, niet mogen worden gebruikt ter verlaging van de normale waarde in het kader van artikel 2, lid 3.

Het voornaamste doel van de inruilbetalingen is, gebruikte fotokopieerapparaten uit de markt te halen en zodoende nieuwe afzetmogelijkheden te creëren; dit toont aan, dat de inruilbetalingen niet rechtstreeks in verband staan met het produkt dat het voorwerp van de dumpingklacht is. Zij komen dus niet in aanmerking voor correctie overeenkomstig artikel 2, leden 9 en 10, van verordening nr. 2176/84.

B — *De vergelijking*

Minolta betoogt, dat de Raad artikel 2, lid 10, sub c, van verordening nr. 2176/84 heeft geschonden door geen correcties toe te passen voor de salarissen van de verkopers, bepaalde vervoerkosten en bepaalde andere kosten van MO (Minolta's produktiemaatschappij in Japan) en van MJS, ofschoon die kosten rechtstreeks in verband stonden met de betreffende verkopen.

— Salarissen van de verkopers

Volgens Minolta had de Raad rekening moeten houden met de salarissen van de verkoopleiders, die van invloed zijn op de vergelijkbaarheid van de prijzen en rechtstreeks in verband staan met de betreffende verkopen in de zin van artikel 2, lid 10, sub c, van verordening nr. 2176/84.

De verkoopleiders zijn verkopers die het werk van een net van verkopers organiseren, PPC's aan klanten verkopen en dus over contracten onderhandelen; zij zijn met andere woorden verantwoordelijk voor de contacten met belangrijke dealers. Dit blijkt uit de mondelinge verklaringen ter verificatievergadering en uit de kopieën van de bij die gelegenheid aan de Commissie overgelegde verslagen van verkopers. Artikel 2, lid 10, sub c, rechtvaardigt niet, dat de term verkoper strikt wordt uitgelegd of dat voor bepaalde verkopers een correctie wordt geweigerd op grond dat zij verkoopleiders zijn. Immers, hun belangrijkste taak was de verkoop en niet, zoals de Raad stelt, het leiding geven.

— Vervoerkosten

Minolta betoogt in de eerste plaats, dat de Commissie niet alle voertuigkosten van haar Japanse dochterondernemingen in aanmerking heeft genomen. Wat de kosten van het vervoer van goederen betreft heeft de Commissie een correctie overeenkomstig artikel 2, lid 10, sub c, toegepast, doch daarbij het bedrag van de voertuigkosten met één derde verminderd. Gedurende de tijd dat de

voertuigen niet voor het vervoer van goederen werden gebruikt, werden zij echter voornamelijk door de verkopers in het kader van hun verkoopactiviteiten gebruikt. Welnu, de kosten van dit gebruik komen als kosten voor „vervoer" die „van invloed zijn op de vergelijkbaarheid van de prijzen" en „rechtstreeks in verband staan met de betreffende verkopen" in de zin van voormelde bepaling, in aanmerking voor correctie. Deze kosten staan in nauwer verband met de verkopen dan de salarissen van de verkopers, die volgens de Commissie „in beginsel" kosten zijn die in aanmerking komen voor correctie overeenkomstig artikel 2, lid 10, sub c.

Voorts heeft de Commissie geweigerd rekening te houden met de reiskosten van de verkopers, op grond dat die kosten niet rechtstreeks in verband met de betreffende verkopen stonden. Alle vervoerkosten, en niet alleen die betreffende het vervoer van goederen, die van invloed zijn op de vergelijkbaarheid van de prijzen en rechtstreeks in verband met de betreffende verkopen staan, vallen evenwel onder artikel 2, lid 10, sub c, van verordening nr. 2176/84.

— De kosten van MO en MJS

Volgens Minolta had de Raad overeenkomstig artikel 2, lid 10, sub c, van verordening nr. 2176/84 correcties moeten toepassen zowel voor de kosten van opslag, vervoer, verzekering en krediet van MO, als voor de kosten van vervoer, voertuigen en krediet van MJS, omdat deze kosten rechtstreeks in verband staan met de betreffende verkopen.

Deze kosten zijn daadwerkelijk voor MO en MJS ontstaan in het kader van hun transacties met onafhankelijke derden.

Indien de Raad de normale waarde correct, dat wil zeggen in het stadium „af-fabriek", had bepaald, hadden al deze kosten afgetrokken kunnen worden als kosten die de vergelijkbaarheid van de prijzen aantastten en rechtstreeks in verband met de betreffende verkopen stonden. Het feit dat de Raad de normale waarde niet in het stadium „af-fabriek" heeft bepaald, verandert de rechtstreekse kosten van MO en MJS niet in indirecte kosten.

De rechtstreekse kosten van MO en MJS betreffen hun verkoopkanalen. De kosten van MO betreffen de verkopen aan MJS, en die van MJS de verkopen aan onafhankelijke klanten of aan de dochterondernemingen van MJS.

De kosten waarmee de Raad geen rekening heeft gehouden, betroffen activiteiten die een bestanddeel van Minolta's distributiesysteem in Japan vormen. Het is absurd, dat de Raad niet met alle vervoerkosten van MO rekening heeft gehouden, doch wel met MJS' kosten van vervoer naar onafhankelijke klanten. Dit betekent, dat wanneer MO een produkt naar een klant van MJS zendt, alle vervoerkosten buiten beschouwing blijven, terwijl wanneer MO de produkten naar MJS zendt, die ze vervolgens naar de klanten zendt, de Raad de kosten wel in aanmerking neemt.

Wanneer ten slotte de Raad wel de rechtstreekse kosten betreffende de verkopen van MO aan Minolta Duitsland (een 100% dochteronderneming) aftrekt, dan zou hij

eveneens de overeenkomstige kosten van MO betreffende de verkopen aan MJS moeten aftrekken, ten einde tot een deugdelijke vergelijking tussen de uitvoerprijs en de normale waarde te komen.

Met betrekking tot de correcties voor de *salarissen van verkoopleiders* betoogt de *Raad,* dat de Commissie tijdens het onderzoek bij Minolta het bewijsmateriaal betreffende de salarissen aan de zogenoemde verkopers, de weekverslagen aan hun meerderen, de organisatieschema's van de Minolta-groep, met name die van MJS, en de functiebeschrijving van het personeel heeft bestudeerd. Bovendien hebben met bepaalde personeelsleden gesprekken plaatsgevonden. Uit dat onderzoek is gebleken, dat Minolta de directeur-generaal en de directeur van haar filiaal te Osaka, het afdelingshoofd en de adjunct-directeur van dat filiaal evenals de commercieel-directeurs en verkoopleiders van de dochteronderneming Minolta Osaka als verkopers beschouwde.

Dit maakte een onderscheid noodzakelijk tussen de leidinggevende functies van bepaalde personeelsleden en de functies van de verkopers. De Commissie was van oordeel, dat het salaris van de verkoopleiders en de commercieel-directeuren niet in rechtstreeks verband met de betreffende verkopen stond, daar hun voornaamste taak het beheer en de leiding van een verkopersteam was, en niet de rechtstreekse verkoop aan kopers.

Zulks strookt met een strikte uitlegging van artikel 2, lid 10, sub c, van verordening nr. 2176/84, die gerechtvaardigd is doordat de salarissen van verkopers in de regel geen kosten zijn die rechtstreeks in verband staan met de betreffende verkopen. Immers, deze salarissen worden betaald, ongeacht of er al dan niet verkopen plaatsvinden. Die kosten zijn bij wijze van uitzondering in vorenbedoeld artikel vermeld, ten einde discriminatie tussen personen die op basis van commissie werken en vast aangestelden te voorkomen.

Met betrekking tot de vervoerkosten (gebruik van bestelwagens door verkopers) betoogt de Raad, dat de Commissie ermee heeft ingestemd, twee derde van die kosten als kosten van vervoer van goederen te beschouwen. Niets wijst erop, dat voor alle door Minolta vermelde kosten correcties moesten worden verleend. Minolta heeft immers niet aangetoond, dat al deze kosten rechtstreeks in verband stonden met de betreffende verkopen. Bovendien betreft de term „vervoer" in artikel 2, lid 10, sub c, het vervoer van goederen, niet het vervoer van verkopers.

Hetzelfde geldt voor de reiskosten van de verkopers, waarvan twee derde voor correctie in aanmerking is genomen.

De kosten van MO en MJS staan niet rechtstreeks in verband met de betreffende verkopen, doch zijn slechts algemene kosten veroorzaakt door het vervoer van de goederen tussen de verschillende onderdelen van dezelfde groep; zij mogen dus niet worden afgetrokken. Wanneer een produkt in Japan vóór verkoop aan een onafhankelijke koper wordt vervoerd van de producent naar een magazijn, worden de desbetreffende kosten

nooit afgetrokken, noch van de uitvoerprijs, noch van de normale waarde. Worden de goederen daarentegen na verkoop naar een onafhankelijke koper worden vervoerd, staan de vervoerkosten rechtstreeks in verband met de verkoop en worden zij in aanmerking genomen. Aangezien de door Minolta bedoelde kosten vóór de verkoop zijn gemaakt en voordat de vervoerde goederen voor een bepaalde verkoop waren bestemd, is er geen grond voor correctie overeenkomstig artikel 2, lid 10, sub c, van verordening nr. 2176/84.

Op Minolta's argument ten slotte, dat de rechtstreekse verkoopkosten zowel van de uitvoerprijs als van de normale waarde hadden moeten worden afgetrokken, antwoordt de Raad, dat hij voor artikel 2, leden 9 en 10, van verordening nr. 2176/84 alleen de rechtstreeks in verband met de betreffende verkopen staande kosten aftrekt van de uitvoerprijs. De algemene kosten van Minolta, MO of MJS zijn niet afgetrokken. De Raad heeft hetzelfde gedaan voor de normale waarde. Beide elementen waren dus vergelijkbaar.

C — *De berekening van de dumpingmarge*

Minolta betoogt, dat de Raad de gewogen gemiddelde uitvoerprijzen had moeten vergelijken met de normale waarde, in plaats van de transactiegewijze methode toe te passen. Die methode is onwettig, daar de Raad niet de door artikel 2, leden 2, 9 en 13, sub b, van verordening nr. 2176/84, de GATT en de anti-dumpingcode van 1979 verlangde deugdelijke vergelijking heeft gemaakt en omdat hij het „audi alteram partem"-beginsel en artikel 190 EEG-Verdrag heeft geschonden.

In het onderhavige geval kon de transactiegewijze methode niet tot een deugdelijke vergelijking tussen de normale waarde en de uitvoerprijs leiden. Bij de keuze uit de in artikel 2, lid 13, sub b, van verordening nr. 2176/84 genoemde methoden is de Commissie verplicht ervoor te zorgen, dat de gekozen methode, rekening houdend met de omstandigheden van het geval, een deugdelijke vergelijking mogelijk maakt. Aangezien voor ieder afzonderlijk model een normale waarde is berekend, was een deugdelijke vergelijking enkel mogelijk wanneer de uitvoerprijzen — behoudens bijzondere omstandigheden — op gewogen gemiddelde prijzen waren gebaseerd.

Uit het arrest van 7 mei 1987 (zaak 258/84, Nippon Seiko, Jurispr. 1987, blz. 1923, r. o. 25) volgt, dat de transactiegewijze methode mag worden toegepast in geval van manipulaties van de exporteur „waarbij dumping wordt gecamoufleerd door verschillende prijzen toe te passen, die nu eens hoger dan weer lager zijn dan de normale waarde". Had de Commissie vastgesteld, dat Minolta bepaalde manipulaties had verricht ten einde dumping te camoufleren, dan had zij de meest geschikte methode voor de berekening van de dumpingmarge en de opheffing van de schade mogen kiezen. In casu hebben de instellingen evenwel geen enkel onderzoek verricht, op basis waarvan zij hadden kunnen concluderen dat Minolta dergelijke manipulaties had verricht. Er was dus geen reden om van de methode van de gewogen gemiddelde uitvoerprijzen af te wijken. Uit voormeld arrest blijkt duidelijk, dat wil de transactiegewijze methode gerechtvaardigd zijn, de exporteur — al dan niet opzettelijk — een handeling moet hebben verricht met het doel, dumping te camoufleren.

Voorts heeft noch de Commissie, noch de Raad Minolta vóór de toepassing van de transactiegewijze methode ooit in de gelegenheid gesteld, dienaangaande haar standpunt mede te delen, ofschoon Minolta in haar — onbeantwoord gebleven — opmerkingen van 10 oktober 1986 de toepassing van deze methode had betwist.

Ten slotte is de toepassing van de transactiegewijze methode in de bestreden verordening onvoldoende gemotiveerd (paragraaf 26), zodat de Raad artikel 190 EEG-Verdrag heeft geschonden.

Om dit aspect beter te doen uitkomen verwijst Minolta naar de vertrouwelijke tabellen in bijlage bij haar verzoekschrift.

De tabellen IV en V beschrijven de gevolgen van de berekening van de normale waarde in het stadium „af-fabriek". Zij gaan evenwel uit van de door de Raad toegepaste transactiegewijze methode.

In tabel VI worden voor ieder model één normale waarde en één uitvoerprijs vergeleken. Het verschil tussen beide is het bedrag van de dumping en is uitgedrukt in een percentage van de cif-waarde van het model. De normale waarde is berekend in het stadium „af-fabriek" en de uitvoerprijs is samengesteld in het stadium „af-fabriek", zoals hij door de Raad is berekend. De in de normale waarde opgenomen winst is die welke door de Raad is vastgesteld (14,6%).

Uit die tabel blijkt, dat Minolta's uitvoerprijs hoger is dan de normale waarde, en wel gemiddeld 15% (15,29%) voor zes door de Raad gekozen modellen en 5,32% tot 29,28% voor vijf van die zes modellen. Bij één model is de normale waarde 6,58% hoger dan de uitvoerprijs, maar de dumpingmarge voor dat model bedraagt slechts 1,12% van de totale cif-waarde van de zes betrokken modellen. Dit is een heel ander cijfer dan dat waartoe de Raad komt (35%).

Tabel VII is op dezelfde basis als tabel VI opgesteld, behalve dan dat de in de normale waarde opgenomen winst hier 5% bedraagt. Voor de zes door de Raad gekozen modellen is de uitvoerprijs 23% (23,42%) hoger dan de normale waarde, met een fluctuatie van 2.24% tot 36,57% naar gelang het model.

Daaruit volgt, dat wanneer de dumpingmarge niet wordt gecorrigeerd zodat voor ieder model één normale waarde met één uitvoerprijs wordt vergeleken, de dumpingmarge slechts 0,39% bedraagt, zoals blijkt uit tabel V van de vertrouwelijke tabellen. Indien deze vergissing evenwel wordt gecorrigeerd, dan blijkt dat Minolta zich in het geheel niet aan dumping schuldig heeft gemaakt, zoals hoger gezegd.

Met betrekking tot de gestelde onterechte toepassing van de transactiegewijze methode stelt de *Raad*, dat het doel van artikel 2, lid 13, sub b, van verordening nr. 2176/84 is het bedrag te bepalen waarmee de normale waarde de uitvoerprijs overschrijdt en dat de vraag, of een deugdelijke vergelijking van deze twee elementen mogelijk is, in het

licht van artikel 2, leden 9 en 10, van verordening nr. 2176/84 moet worden beantwoord. Het vereiste van de deugdelijke vergelijking rechtvaardigt niet, dat wordt afgeweken van artikel 2, lid 13, van verordening nr. 2176/84, en de instellingen behoeven niet het bestaan van bijzondere omstandigheden aan te tonen om de toepassing van de transactiegewijze methode te rechtvaardigen.

De transactiegewijze methode is de enige die geschikt is ingeval dumping wordt gecamoufleerd door de toepassing van verschillende prijzen, die nu eens hoger dan weer lager zijn dan de normale waarde, en Minolta heeft niet aangetoond, dat in haar geval de uitvoerprijzen niet fluctueerden of dat al haar uitvoerprijzen lager waren dan de normale waarde.

Anders dan Minolta stelt, volgt uit voormeld arrest van 7 mei 1987 (Nippon Seiko, r. o. 25) niet, dat voor de toepassing van de transactiegewijze methode vereist is dat de exporteur — al dan niet opzettelijk — iets heeft gedaan met het doel, de dumping te camoufleren. Volgens dat arrest is het immers de methode van het gewogen gemiddelde, en niet een handeling van de exporteur, die „er in wezen toe zou leiden, dat de verkopen tegen dumpingprijzen door de verkopen tegen zogenoemde ‚negatieve' dumpingprijzen werden verhuld en de door de betrokken bedrijfstak van de Gemeenschap geleden schade in volle omvang zou blijven bestaan". De instellingen dienen de meest geschikte methode toe te passen, en niets wijst erop, dat de in casu toegepaste methode onjuist was.

Voorts is Minolta bij de presentatie van de voorlopige conclusies van de Commissie ervan op de hoogte gesteld, dat voor de berekening van de dumpingmarge de transactiegewijze methode was toegepast. In haar schriftelijke opmerkingen van 10 juli 1986 en 10 oktober 1986 heeft Minolta overigens haar standpunt dienaangaande meegedeeld.

Wat ten slotte het gestelde gebrek aan motivering betreft, merkt de Raad op, dat de wijze van berekening van de dumpingmarge in verordening nr. 2640/86 van de Commissie (paragraaf 29) en in de bestreden verordening (paragraaf 26) is beschreven en dat, aangezien het om de gebruikelijke methode van de Commissie ging en alle partijen bij de procedure naar behoren waren ingelicht, een omstandiger motivering in de bestreden verordening overbodig was.

Met betrekking tot de vertrouwelijke tabellen wijst de Raad erop, dat de daarin voorkomende cijfers zijn berekend op een wijze die volstrekt afwijkt van de beginselen van verordening nr. 2176/84, als uitgelegd door de instellingen, welke uitlegging door het Hof op tal van punten is bevestigd in de mini-kogellagerarresten. Het is niet waar, dat de gegevens van deze tabellen, zoals zij zijn gebruikt en vergeleken, door de Commissie zijn geverifieerd. De Raad betwist derhalve deze gegevens alsook de conclusies die Minolta uit haar eigen berekeningen trekt. Meer in het algemeen is de Raad van mening, dat geen rekening behoeft te worden gehouden met de door Minolta gemaakte berekeningen, daar deze het Hof niet helpen bij het onderzoek van de vraag, of de instellingen kennelijke fouten hebben begaan of zich schuldig hebben gemaakt aan misbruik van bevoegdheid.

IV — Antwoord van de Raad op een vraag van het Hof

In zijn antwoord van 23 mei 1990 gaat de Raad in op de redenen voor zijn conclusie, dat één derde van de vervoerkosten niet rechtstreeks in verband stond met de betreffende verkopen.

Dienaangaande stelt de Raad om te beginnen, dat deze kosten betrekking hadden op de voertuigen die de verkopers gebruikten om potentiële klanten te bezoeken. Voorts zijn het algemene kosten, die ontstaan ongeacht of er al dan niet verkopen plaatsvinden, zodat zij niet in rechtstreeks verband met de betreffende verkopen staan.

Daar Minolta aanvoerde, dat de verkopers de bestelwagens hoofdzakelijk gebruikten om verkochte apparaten bij de klanten af te leveren, werd aangenomen, dat twee derde van de totale kosten in de categorie vervoerkosten viel, terwijl het restant gewone reiskosten van de verkopers betrof. Deze verdeling was gebaseerd op de feiten die in de loop van het onderzoek bij andere ondernemingen waren geconstateerd, waar het aandeel van de kosten dat niet rechtstreeks in verband met de verkoop stond, in de regel ongeveer 50% bedroeg. Minolta heeft niet betwist, dat in het verzoek om correctie over twee soorten uitgaven werd gesproken.

De Raad merkt op, dat het resterende één derde deel van de betrokken kosten 0,8% van de omzet van Minolta uitmaakt, hetgeen betekent dat de invloed op haar globale dumpingmarge tot minder dan 1% beperkt blijft.

J. C. Moitinho de Almeida
rechter-rapporteur